

Hải quan rà soát gần 100 văn bản, bãi bỏ quy định không phù hợp

18:47 16/10/2025

Theo ông Trần Đức Hùng, Phó Cục trưởng Cục Hải quan, kể từ khi triển khai Nghị quyết số 66-NQ/TW của Bộ Chính trị, thực hiện chỉ đạo của Bộ Tài chính, cơ quan Hải quan đã rà soát gần 100 văn bản quy phạm pháp luật để kiến nghị sửa đổi, bổ sung, bãi bỏ những quy định không còn phù hợp, tháo gỡ rào cản cho hoạt động xuất nhập khẩu (XNK) và thương mại.

Giảm thiểu chi phí phát sinh cho cơ quan Hải quan và doanh nghiệp

Tại Tọa đàm “Hoàn thiện chính sách thuế, hải quan, thúc đẩy doanh nghiệp phát triển” diễn ra ngày 16/10, ông Trần Đức Hùng cho biết, chỉ tính riêng năm 2025, Cục Hải quan đã thực hiện rà soát tổng thể toàn bộ 214 thủ tục hành chính (TTHC) do cơ quan Hải quan thực hiện và 29 điều kiện kinh doanh thuộc phạm vi quản lý của cơ quan Hải quan.

Qua kết quả rà soát, Cục Hải quan đã tham mưu đề xuất Bộ Tài chính phê duyệt phương án cắt giảm, đơn giản hóa đối với 39 TTHC lĩnh vực Hải quan (tại Quyết định số 2421/QĐ-BTC ngày 9/7/2025) và trình Chính phủ phê duyệt phương án cắt giảm, đơn giản hóa đối với 39 TTHC lĩnh vực Hải quan và bãi bỏ 15 điều kiện kinh doanh không cần thiết (tại Quyết định số 1848/QĐ-TTg ngày 27/8/2025).

Trong bối cảnh Đảng và Nhà nước đang đẩy mạnh “đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia”, cơ quan Hải quan đã tích cực cắt giảm, đơn giản hóa TTHC, áp dụng các phương pháp quản lý hải quan hiện đại như: Xác định trước mã số, trị giá, xuất xứ; kiểm tra sau thông quan; quản lý rủi ro; công nhận doanh nghiệp ưu tiên; đánh giá tuân thủ pháp luật hải quan... qua đó khuyến khích doanh nghiệp chấp hành tốt pháp luật, hài hòa giữa yêu cầu quản lý Nhà nước về hải quan và tạo thuận lợi thương mại, thúc đẩy việc thông quan nhanh hàng hóa, giảm thiểu các chi phí phát sinh cho cơ quan Hải quan và doanh nghiệp.

Trên cơ sở đó, Cục Hải quan đã phê duyệt Đề án Giảm tỷ lệ kiểm tra trong thực hiện thủ tục hải quan đối với hàng hóa XNK; trong đó đặt ra mục tiêu đến năm

2026, giảm tỷ lệ kiểm tra: “Tỷ lệ phân luồng Xanh 70%, tỷ lệ phân luồng Vàng 25%, tỷ lệ phân luồng Đỏ không quá 5%” và Chiến lược phát triển Hải quan đến năm 2030 đã đặt ra mục tiêu “Giảm tiền kiểm, tăng hậu kiểm”, “Giảm tỷ lệ kiểm tra trong quá trình làm thủ tục hải quan, đẩy mạnh kiểm tra trước và sau thông quan”.

Ông Trần Đức Hùng, Phó Cục trưởng Cục Hải quan. Ảnh: Thái Bình

Tránh để doanh nghiệp lợi dụng sự thông thoáng của pháp luật để vi phạm

Ông Trần Đức Hùng chia sẻ, TTHC là đảm bảo tính minh bạch trong quản lý Nhà nước, việc cắt giảm TTHC có thể dẫn đến khó khăn cho doanh nghiệp và cơ quan Hải quan trong công tác quản lý, dễ dẫn đến lợi dụng sự thông thoáng của pháp luật để vi phạm. Do đó, để tiếp tục hoàn thành các chỉ tiêu cắt giảm, đơn giản hóa TTHC trong năm 2026, Cục Hải quan sẽ gặp không ít khó khăn trong việc rà soát, tham mưu và báo cáo bộ các phương án cắt giảm.

Cũng theo ông Trần Đức Hùng, một khó khăn khác đến từ quy trình ban hành văn bản phức tạp và việc tham vấn ý kiến trong xây dựng văn bản quy phạm pháp luật. Theo đó, Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2025 mới ban hành đã cho phép rút ngắn thời gian xây dựng văn bản quy phạm pháp luật. Mặc dù vậy, trình tự thủ tục về cơ bản không thay đổi nhiều, thậm chí phát

sinh thêm một số việc trong quá trình tổ chức thực hiện.

Ngoài ra, trong quá trình xây dựng văn bản, đơn vị chủ trì sẽ tổ chức lấy ý kiến của các đối tượng liên quan dưới nhiều hình thức, tuy nhiên, chất lượng tham gia ý kiến của các đối tượng liên quan chưa sâu sát, chưa thực sự nghiêm túc, chưa phản ánh đúng với thực tế, chưa dự báo được những vấn đề phát sinh, dẫn đến văn bản ngay sau khi ban hành lại phát sinh vướng mắc.

Ông Trần Đức Hùng nêu ra một ví dụ cụ thể trong quá trình lấy ý kiến để ban hành Nghị định 167/2025/NĐ-CP vừa qua phát sinh các vướng mắc liên quan đến thủ tục hải quan đối với hàng hóa quá cảnh đóng ghép với hàng hóa xuất khẩu tại các kho CFS, thủ tục hải quan đối với phương tiện vận tải xuất nhập cảnh qua cửa khẩu đường bộ...

Đồng thời, trong quá trình xây dựng văn bản, đơn vị chủ trì gặp rất nhiều khó khăn khi xảy ra vấn đề mang tính pháp lý, các thành viên cũng phải chịu trách nhiệm. Không chỉ vậy, văn bản khi xây dựng phải đảm bảo sự thống nhất với các hệ thống văn bản quy phạm pháp luật khác; phải cân nhắc giữa mục tiêu tạo thuận lợi và quản lý, nếu việc tạo thuận lợi bị các đối tượng thực hiện lợi dụng những kẽ hở của văn bản để trục lợi, vi phạm dễ dẫn đến rủi ro về pháp lý cho đơn vị soạn thảo.

“Để đảm bảo việc cắt giảm TTHC đòi hỏi phải số hóa chứng từ, hồ sơ, điện tử hóa; chuyển mạnh từ tiền kiểm sang hậu kiểm, đẩy mạnh việc thu thập thông tin ở các khâu trước và sau thông quan, điều này đòi hỏi các bộ phận nghiệp vụ, các đơn vị hải quan nơi làm thủ tục hải quan, nơi quản lý lưu giữ hàng hóa, nơi quản lý cơ sở sản xuất phải có sự phối hợp chặt chẽ, đặc biệt là trong bối cảnh toàn ngành đang thiếu biên chế thì việc này lại càng thêm khó khăn”, lãnh đạo Cục Hải quan cho biết.

Để triển khai có hiệu quả công tác cải cách TTHC trong thời gian tới nhằm tiếp tục hỗ trợ tối đa doanh nghiệp XNK, đầu tư, ông Trần Đức Hùng nhấn mạnh, Cục Hải quan tiếp tục rà soát, nghiên cứu sửa đổi, bổ sung các cơ chế, chính sách, quy định pháp luật để tạo hành lang pháp lý đầy đủ, chặt chẽ, góp phần nâng cao hiệu quả công tác cải cách TTHC, đáp ứng xây dựng mô hình Hải quan số, Hải quan thông minh, tạo thuận lợi tối đa cho người dân và doanh nghiệp.

Thực hiện nghiêm việc đánh giá tác động, thẩm định, thẩm tra quy định TTHC trong đề nghị, dự án, dự thảo văn bản quy phạm pháp luật, trong đó tuyệt đối không tham mưu ban hành quy định, TTHC liên quan đến hoạt động kinh doanh

mới làm phát sinh chi phí, thủ tục, thời gian không cần thiết, trái quy định cho người dân, doanh nghiệp.

Thực hiện nghiêm việc công bố, công khai, minh bạch đầy đủ, chính xác, kịp thời thông tin về TTHC trên Cơ sở dữ liệu quốc gia về TTHC và tiếp nhận, xử lý phản ánh, kiến nghị của cá nhân, tổ chức về quy định, hành vi hành chính trên Cổng Dịch vụ công quốc gia; tiếp tục triển khai hiệu quả việc đổi mới cơ chế Một cửa, một cửa liên thông trong giải quyết TTHC; tập trung nguồn lực đẩy nhanh số hóa hồ sơ, kết quả giải quyết TTHC.

Theo Báo Tin tức và Dân tộc